

Analiza de impact la proiectul de Hotărâre de Guvern privind organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024	
Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact la proiectul de Hotărâre de Guvern privind organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024
Data:	29.08.2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Biroul Național de Statistică
Subdiviziunea:	Direcția Recensăminte
Persoana responsabilă și datele de contact:	Valentina Istrati, șef direcție recensăminte valentina.istrati@statistica.gov.md, tel. 067770003
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
<p>Organizarea și efectuarea recensămintelor populației și locuințelor în Republica Moldova este reglementată de Legea 231/2022 privind recensământul populației și locuințelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 267-273, art. 558) (în continuare <i>RPL</i> sau <i>recensământ</i>). Următorul RPL, conform art. 24 alin. (2) al Legii 231/2022 urmează a fi efectuat în anul 2024.</p> <p>Art.24 alin (1) lit. b) și c) a Legii sus-numite prevăd că <i>Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Legii:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) va aduce actele sale normative în conformitate cu legea în cauză și b) va aproba actele normative necesare pentru implementarea acesteia.	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i>	
<p>Pentru implementarea Legii 231/2022, în vederea efectuării următorului recensământ al populației și locuințelor în anul 2024, este necesară elaborarea și aprobarea de către Guvern a actelor normative pentru organizarea și efectuarea RPL.</p> <p>În corespundere cu prevederile art. 9 alin. (2), art. 13 alin. (4) și (5), art.19 alin. (4) și (5), art.20 alin. (5) ale Legii nr. 231/2022, întru pregătirea și realizarea cu succes a RPL, Guvernul:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) aprobă componența și regulamentele de activitate ale Comisiei naționale și ale comisiilor teritoriale de recensământ, b) stabilește atribuțiile și responsabilitățile specifice ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale, ale instituțiilor publice și ale întreprinderilor de stat, c) stabilește modalitatea de contractare și condițiile de remunerare a personalului temporar de recensământ, d) aprobă lista categoriilor datelor individuale, inclusiv ale datelor cu caracter personal, formatul și termenele de transmitere a acestora către BNS pentru pregătirea și realizarea RPL etc. <p>Proiectul de Hotărâre a Guvernului <i>cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024</i> are scopul de a pune în aplicare prevederile Legii 231/2022, inclusiv cele stipulate mai sus.</p>	

<p>Elaborarea cadrului normativ privind organizarea și efectuarea următorului recensământ al populației și locuințelor este prevăzută de asemenea la p. 1.9.2, capitolul I. BUNA GUVERNARE din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021.</p>
<p><i>c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei</i></p>
<p>Ultimul recensământ al populației și locuințelor din țară, realizat în anul 2014, a fost reglementat prin Legea 90/2012 <i>cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014</i>, precum și Hotărârea Guvernului Nr. 967 din 21.12.2012 privind acțiunile de implementare a Legii nr. 90/2012. În prezent aceste acte normative sunt consumate, efectele acestora fiind încetate odată cu finalizarea RPL 2014, în corespundere cu prevederile art. 74 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>
<p><i>d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție</i></p>
<p>Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024, prevede acțiuni pentru organizarea și efectuarea următorului recensământ. Totodată, pentru recensămintele care vor urma va fi necesar de elaborat alte Hotărâri de guvern conform Legii 231/2022.</p> <p>Fără o intervenție, Legea 231/2022 privind recensământul populației și locuințelor nu va putea fi implementată. Respectiv, RPL 2024 nu va putea fi realizat, lipsind societatea, dar și utilizatorii externi de informații la zi, importante privind situația demografică a țării, după o perioadă de 10 ani de la ultimul RPL. Ca urmare, Republica Moldova în calitatea sa de țară membru ONU nu își va putea onora sarcina de efectuare a următorului recensământ al populației conform prevederilor Rezoluției adoptate la cea de a 46-a sesiune a Comisiei de Statistică a Organizației Națiunilor Unite¹, prin care statele membre sunt chemate să efectueze cel puțin un recensământ în Runda mondială de recensământ 2020, care cuprinde anii 2015-2024.</p>
<p><i>e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului</i></p>
<p>Legea 231/2022 care reglementează efectuarea recensămintelor în Republica Moldova este un cadru, iar pentru fiecare recensământ este nevoie de adoptat hotărâri de Guvern specifice fiecărui recensământ pentru implementarea legii susnumite. La moment însă, nu există un cadru normativ necesar pentru implementarea Legii 231/2022, care să permită organizarea și efectuarea următorului recensământ în anul 2024.</p>
<p>2. Stabilirea obiectivelor</p>
<p><i>a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)</i></p>
<p>Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024 are scopul de a asigura condițiile organizatorice, financiare, tehnico-tehnologice necesare pentru realizarea următorului RPL – a recensământului din runda 2020².</p>
<p>3. Identificarea opțiunilor</p>
<p><i>a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție</i></p>

¹ <https://undocs.org/en/E/RES/2015/10>

² O runda de recensământ cuprinde o perioadă de 10 ani, recomandată de către Organizația Națiunilor Unite, în cadrul căreia statele ar urma să efectueze cel puțin un recensământ al populației și locuințelor. Runda mondială de recensământ 2020 cuprinde anii 2015-2024.

Recensământul Populației și Locuințelor reprezintă una din cele mai importante activități de colectare a datelor cu privire la numărul și caracteristicile populației unei țări **la cel mai dezagregat nivel administrativ** și formează **partea centrală a unui sistem național integrat de statistică**, contribuind esențial în procesul de **fundamentare a deciziilor bazate pe evidențe în domeniul demografic, social și economic**. Conform recomandărilor ONU și standardelor UE, RPL trebuie să fie realizat cel puțin o dată la zece ani.

Astfel, opțiunea „a nu face nimic”, este inoportună, întrucât lipsa cadrului normativ adecvat nu va permite implementarea legii 231/2022 și, respectiv, efectuarea RPL în anul 2024 după cum este prevăzut în art. 24 al Legii (anul 2024 este și ultimul an în cadrul runde mondiale de recensăminte 2020). În cazul neefectuării RPL, țara s-ar confrunța cu o lipsă de date statistice actualizate la nivel național și dezagregate la cel mai mic nivel teritorial cu referire la populație și principalele caracteristici ale acesteia, ceea ce va afecta în continuare capacitatea autorităților administrative centrale de a lua decizii pentru politici bazate pe dovezi, autoritățile publice locale pentru atragerea de proiecte de dezvoltare rurală, precum și mediul de afaceri și partenerii de dezvoltare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Scopul proiectului de Hotărâre de Guvern este de a implementa prevederile Legii 231/2022 privind recensământul populației și locuințelor întru organizarea și efectuarea RPL în anul 2024.

Principalele prevederi ale proiectului hotărârii Guvernului includ:

- Componenta și regulamentele de activitate ale Comisiei naționale și ale comisiilor teritoriale de recensământ (anexele 1 - 3 ale proiectului);
- Planul de acțiuni cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova în anul 2024 (conform anexei 4 la proiect);
- Atribuțiile și responsabilitățile specifice ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale, ale instituțiilor publice și ale altor entități, cum ar fi:
  - Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Apărării, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, în coordonare cu BNS, asigură recenzarea grupurilor speciale ale populației (militarilor în termen, persoanelor aflate în instituțiile penitenciare, persoanelor cu reședință obișnuită în instituții rezidențiale și/sau spații colective de locuit) și personalului în subordine (misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și Forțelor Armate ale Republicii Moldova, precum și a membrilor familiilor care locuiesc cu ei peste hotare) din mijloace financiare alocate instituțiilor de la bugetul de stat, în limitele aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse financiare neinterzise de lege.
- Modalitatea de contractare și condițiile de remunerare a personalului temporar de recensământ;
- Lista categoriilor de date din surse de date administrative și private ce vor fi prelucrate în scopul pregătirii și efectuării recensământului (anexa 5 a proiectului), formatul și termenul de transmitere a acestora către BNS.

Elemente noi, în comparație cu recensămintele precedente (Recensământul Populației 2004 și RPL 2014) și actele normative anterioare privind recensământul populației includ:

- Utilizarea în cadrul următorului RPL a datelor administrative din registrele și sistemele informaționale deținute de persoane juridice de drept public și privat în scopul pregătirii RPL, producerii și analizei datelor de recensământ conform p.13 al proiectului. Aceasta va contribui la:

- îmbunătățirea calității pregătirii RPL, a cuprinderii populației-țintă în recensământ, precum și a calității generale a datelor grație posibilității de utilizare a datelor administrative la etapa de prelucrare a datelor de recensământ;
- micșorarea poverii asupra respondenților în urma preluării unor date disponibile, relevante pentru RPL din sursele administrative;
- trecerea graduală, în cadrul următoarelor runde de recensământ, la metode de recensământ combinat sau bazat pe registre, ceea ce va permite reducerea necesarului de resurse administrative, inclusiv financiare, pentru efectuarea unui recensământ, precum și producerea datelor cu o periodicitate mai mică.
- Utilizarea noilor metode de colectare a datelor (p.14 al Planului de acțiuni (anexa 4 a proiectului). Sunt planificate spre dezvoltare și implementare următoarele noi moduri de colectare de date:
  - autorecenzare online (interviu web asistat de calculator (CAWI – Computer-assisted Web Interviewing));
  - interviu telefonic asistat de calculator (CATI – Computer-assisted Telephone Interviewing);
  - interviu personal asistat de dispozitiv electronic mobil (CAPI – Computer-assisted Personal Interviewing).³

Aceste 3 metode vor fi testate în cadrul RPL de probă (care se desfășoară de regulă cu un an înainte de RPL) (pct.21 al Planului de acțiuni (anexa 4 a proiectului)) și în baza acestui exercițiu se va decide asupra modurilor de colectare a datelor la recensământul propriu-zis, aspect care va fi reflectat într-o Hotărâre de Guvern care va fi elaborată de BNS în acest scop, împreună cu alte aspecte ce țin de RPL: privind data de referință și perioada de colectare a datelor de recensământ, modul de participare la recensământ, oportunitatea integrării unui modul agricol în programul RPL.

- Utilizarea în cadrul infrastructurii TIC pentru RPL a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), a resurselor de infrastructură guvernamentală (MSign, MPass, MLog) (p.18 al Planului de acțiuni (anexa 4 a proiectului)) și a platformei de operabilitate MConnect, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Utilizarea de tehnologii geospațiale la etapa de pregătire a RPL (inclusiv sectorizarea de recensământ), de colectare a datelor și diseminare a rezultatelor (p.20 al Planului de acțiuni (anexa 4 a proiectului)).

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate opțiuni alternative. Conform Legii 231/2022, urmează a fi elaborat cadrul normativ pentru organizarea și efectuarea recensământului cel mai rar odată la 10 ani, următorul RPL, conform art. 24 alin. (2) al Legii 231/2022 urmează a fi efectuat în anul 2024. În plus, art.24, alin (1), lit. b) și c) a Legii sus-numite prevăd că *Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Legii:va aduce actele sale normative în conformitate cu legea în cauză si va aproba actele normative necesare pentru implementarea acesteia.*

Proiectul de Hotărâre a Guvernului *cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024 elaborat de BNS* are scopul anume de a pune în aplicare prevederile Legii 231/2022.

Totodată, au fost elaborate diferite scenarii privind realizarea RPL 2024, care au implicații asupra bugetului RPL (a se vedea p. 4b¹).

³ În plus, respondenții vor avea și opțiunea de a se adresa la secția staționară de recensământ pentru a se recenza, în cazurile în care nu doresc să primească recenzorul la domiciliu sau optează pentru alte moduri de recenzie.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) *Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate*

În cazul neaprobării Hotărârii de Guvern privind organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024, nu va fi creată bază normativă necesară pentru a desfășura un recensământ în runda 2020.

b¹) *Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea*

Bugetul total al recensământului populației și locuințelor este estimat la **329,2 milioane lei (din care 317,2 mil. lei pentru anii 2022-2026)**, inclusiv aproximativ 36,8 milioane lei pentru modulul agricol. **Bugetul total a fost estimat** pentru perioada de colectare în teren a datelor de recensământ de două luni (interviu față în față utilizând dispozitivele electronice) și include lucrările de pregătire a RPL, desfășurare a acestuia și diseminarea rezultatelor finale, fiind distribuit până în anul 2026. Bugetul cuprinde următoarele costuri principale:

- 1) **Salarizarea și instruirea** personalului RPL. Cheltuielile pentru salarizarea personalului adițional angajat în cadrul BNS pentru perioada pregătirii, desfășurării recensământului și procesării datelor sunt estimate la 227,7 milioane lei (69,2% din totalul bugetului RPL), din care 214,3 milioane - salarizarea personalului temporar de recensământ pentru colectarea datelor în teren în anul 2024, 7,8 milioane pentru personalul temporar angajat în aparatul central al BNS până în anul 2026 și 4,8 milioane pentru personalului temporar de recensământ angajat în 2023 la recensământul de probă. **Instruirea personalului la recensământ** este estimată la 5,5 milioane lei (1,7% din bugetul total). În total, este planificată instruirea și antrenarea în activitățile de RPL a unui număr de cca 6 mii persoane, care vor efectua activități de pregătire și efectuare a recensământului propriu zis.
- 2) **Tehnologiile informaționale** (achiziționarea echipamentului, inclusiv a dispozitivelor electronice și sistemelor informatice) și **procesarea datelor** reprezintă 17,8% din bugetul total sau 58,5 milioane lei.
- 3) Desfășurarea activității de **actualizare a hărților în teren**, prin colectarea coordonatelor X și Y pentru fiecare clădire și locuință de pe teritoriul Republicii Moldova este estimată la 6,3 milioane lei sau 1,9%.
- 4) Realizarea **recensământului de probă** este preconizată în anul 2023. Aceasta este o activitate cheie pentru pregătirea conformă a RPL, reprezentând un exercițiu de testare a recensământului general, dar la o scară mai mică. Bugetul pentru această activitate reprezintă cca 0,9 milioane lei, fără salarizarea personalului temporar (sau 0,3% din total buget al RPL).
- 5) **Campania de comunicare și promovare a lucrărilor RPL**, care include activități de informare a populației despre recensământ, de la etapa de pregătire a RPL până la diseminarea rezultatelor, reprezintă 1,0% din bugetul total de recensământ sau 3,2 milioane lei.
- 6) **Altele cheltuieli**, care reprezintă 8,2% din bugetul total, includ alte costuri, inclusiv ce țin de servicii de transport, închirieri, consumabile, imprimare materiale, cheltuieli privind gestionarea riscurilor în anul de colectare a datelor, ancheta post-recenzare, diseminarea rezultatelor etc.

Au fost examinate două opțiuni alternative privind realizarea RPL cu implicații asupra bugetului. Prima opțiune alternativă de buget estimată a fost de a micșora perioada de colectare a datelor în teren, cu realizarea recenzării de către operatori pe parcursul perioadei de o lună (față de 2 luni în cazul opțiunii de bază). Bugetul estimativ al RPL în acest caz ar constitui 379 de milioane lei, sau cu 49,8 milioane lei mai mult în comparație cu opțiunea optimală.

Bugetul estimat pentru RPL din anul 2024 include și costurile pentru modulul agricol. În cazul opțiunii a doua, dacă s-ar renunța la colectarea datelor despre activitatea agricolă în gospodăriile casnice (a modulului agricol, care este estimat la 36,8 milioane lei), bugetul următorului recensământ s-ar estima aproximativ la 292,4 de milioane lei. Totodată, dacă s-ar organiza un Recensământ General Agricol separat (similar celui din 2011) pentru colectarea datelor în gospodării, bugetul acestuia ar constitui aproximativ 219 milioane lei.⁴ Astfel, costurile totale ale RPL și RGA realizate separat ar constitui peste 511 milioane lei.

BNS a beneficiat și/sau beneficiază în prezent de asistență tehnică din partea unor parteneri de dezvoltare, care a permis realizarea unor activități importante pentru pregătirea către următorul recensământ, în particular a: Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), Agenției Elvețiene pentru Cooperare și Dezvoltare (SDC), India-UN Development Partnership Framework, a Uniunii Europene (în cadrul proiectului UE "Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice" (PARSTAT)), precum și din partea Institutului Național de Statistică din România.

Totodată, este planificat sprijin important din partea Uniunii Europene în valoare de 2 milioane euro pentru pregătirea RPL, în cadrul instrumentului de cooperare NDICI (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument), planificat pentru anii 2022-2023.

Grație producerii datelor la cel mai mic nivel teritorial (sat) și posibilității încrucișării multitudinii de variabile colectate, oferă posibilitatea elaboratorilor de politici să cunoască situația social-economică în profil teritorial și să elaboreze politici țintite să îmbunătățească bunăstarea gospodăriilor casnice și respectiv a cetățenilor, accesul și calitatea serviciilor de protecție socială, educaționale, medicale, ale serviciilor publice administrative cu un accent pe accesul la bunuri și servicii de bază, inclusiv pentru persoanele social-vulnerabile. Pe bază de dovezi (date statistice de la RPL) va fi posibilă realizarea activităților de integrare a minorităților etnice și astfel asigurând-se diversitatea culturală și lingvistică.

Indirect efectuarea RPL și respectiv producerea datelor statistice de recensământ aduce un șir de impacturi pozitive cum ar fi dezvoltarea activităților de inovare și cercetare.

Valorificarea datelor RPL, prin informarea societății și elaborarea de politici, permite reducerea discriminării femeilor, a persoanelor cu dizabilități, a minorităților etnice etc.

Părțile interesate în efectuarea RPL sunt:

- autoritățile administrative centrale - pentru elaborarea de politici bazate pe dovezi,
- autoritățile publice locale - pentru atragerea de proiecte de dezvoltare rurală,
- mediul academic - pentru analiză și cercetare,
- mediul de afaceri - pentru investiții,
- sectorul asociativ - pentru a contribui prin decizii și măsuri mai bine fundamentate - întru creșterea bunăstării cetățenilor,
- cetățenii - în calitate de beneficiari finali ai RPL, deoarece multiple decizii administrative, cum ar fi de construcție a spitalelor, școlilor și altor obiecte de menire socială, sunt adoptate în baza datelor despre numărul populației la nivel administrativ și geografic detaliat, sursa principală a datelor fiind rezultatele recensământului, actualizate în perioada postcenzitară pe baza surselor de date administrative.

Pentru fiecare RPL urmează a fi elaborate Hotărâri de Guvern specifice, care vor conține prevederile necesare pentru organizarea și efectuarea lucrărilor RPL în cadrul fiecărei runde de recensământ.

---

⁴ Conform recomandărilor Organizației ONU pentru Alimentație și Agricultură (FAO), periodicitatea de efectuare a recensămintelor agricole este de cel puțin o dată la 10 ani. Primul și ultimul Recensământ General Agricol în Republica Moldova a fost efectuat în anul 2011.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu au fost analizate opțiuni alternative. Conform Legii 231/2022 pentru fiecare recensământ se elaborează acte normative specifice întru organizarea și efectuarea RPL; următorul RPL, conform art. 24 alin. (2) al Legii 231/2022 urmează a fi efectuat în anul 2024.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Nu este aplicabil.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Implementarea prevederilor proiectului de Hotărâre de Guvern nu are efecte nemijlocite asupra întreprinderilor.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea de elaborare a Hotărârii de Guvern privind organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor în anul 2024 derivă din prevederile Legii 231/2022, art.24 alin. (2) al căreia stipulează că următorul RPL urmează a fi efectuat în anul 2024.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Pentru asigurarea implementării prevederilor proiectului hotărârii Guvernului, este planificată abrogarea, modificarea unor acte normative care reglementează aspecte vizate de prezentul proiect de act normativ și aprobarea unor noi acte normative.

Proiectul hotărârii Guvernului prevede abrogarea următoarelor acte normative:

- 1) Hotărârii Guvernului Nr. 862 din 30.10.2017 *cu privire la crearea Comisiei naționale pentru recensăminte, Runda mondială 2020*, în proiectul de hotărâre de Guvern fiind propusă componența și regulamentele de activitate ale Comisiei naționale de recensământ, precum și ale comisiilor teritoriale de recensământ (anexele 1 - 3 ale proiectului) în corespundere cu art. 19 al Legii 231/2022.
- 2) Hotărârii Guvernului Nr. 967 din 21.12.2012 privind acțiunile de implementare a Legii nr. 90 din 26 aprilie 2012 *cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014*, a cărei efect a încetat odată cu finalizarea RPL 2014;
- 3) Hotărârii Guvernului Nr. 371 din 06.05.2010 *cu privire la organizarea și desfășurarea recensământului general agricol din 2010*, a cărei efect a încetat odată cu finalizarea recensământului general agricol 2011 (valabil de asemenea și pentru Hotărârile Guvernului Nr.1490/2008, Nr.992/2007, Nr. 839/2007, Nr.309/2007 indicate mai jos);
- 4) Hotărârii Guvernului Nr. 1490 din 26.12.2008 *cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului*;
- 5) Hotărârii Guvernului Nr. 992 din 03.09.2007 *cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru realizarea Recensământului General Agricol*;
- 6) Hotărârii Guvernului Nr.839 din 25.07.2007 *cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei republicane pentru recensământul general agricol*”;

7) Hotărârii Guvernului Nr. 309 din 17.03.2007 *cu privire la efectuarea recensământului general agricol.*

Pentru implementarea Legii 231/2022 și aducerea altor acte normative în concordanță cu legea în cauză, sunt necesare modificări la următoarele acte legislative:

- 1) Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială – pentru armonizarea terminologiei utilizate, consolidarea drepturilor BNS de a consuma date individuale inclusiv cu caracter personal în corespundere cu normele UE etc.;
- 2) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal – pentru ajustarea cadrului legal în vederea asigurării accesului la date cu caracter personal în scopuri statistice, în corespundere cu cadrul juridic european, în special Regulamentul General privind Protecția Datelor nr. 679/2016;
- 3) Codul contravențional al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 218/2008 – prin adaptarea instrumentelor coercitive de care dispune BNS, în vederea descurajării populației de a evita participarea la recensământ, precum și a responsabilizării personalului de recensământ de a respecta strict regulile de confidențialitate a datelor de recensământ.

Suplimentar, este prevăzută elaborarea și promovarea următoarelor proiecte de acte normative noi:

- 1) Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale” (proiect cu nr. 250/BNS/2021 transmis pentru examinare în ședință de Guvern);
- 2) Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”.
- 3) Hotărârii de Guvern privind realizarea RPL 2024 care urmează a stabili data de referință și perioada de colectare a datelor de recensământ, precum și modul de participare la recensământ, urmare a rezultatelor RPL de probă, planificat pentru anul 2023.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea executării lucrărilor de recensământ prevăzute în Planul de acțiuni prezentat în anexa 1 la proiectul de hotărâre a Guvernului, inclusiv:

- plenitudinea realizării sarcinilor în cadrul recensământului de probă;
- diseminarea rezultatelor preliminare și finale în termen;
- acces la consumul de date din sursele administrative pentru scopurile RPL;
- asigurarea confidențialității și protecției datelor individuale și utilizarea acestor date în exclusivitate în scopul producerii statisticilor oficiale;
- aplicabilitatea repetitivă a prevederilor actului normativ în cauză, cu identificarea lacunelor, impedimentelor și propunerea soluțiilor de îmbunătățire după caz.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Proiectul de Hotărâre de Guvern va contribui la implementarea Legii 231/2022 și efectuarea următorului recensământ în 2024. Rezultatele RPL 2024, vor fi accesibile publicului conform programului de diseminare aprobat de BNS, fiind utilizate la estimarea anuală a numărului populației, precum și formarea cadrului de eșantionare solid pentru cercetările selective în gospodării.

Totodată RPL va oferi informații relevante, fiabile, comparabile la nivel internațional privind populația și locuințele, esențiale pentru politicile naționale în domeniul economic și social, în special pentru dezvoltarea umană, pentru proiectele de cercetare și dezvoltare la nivel național și local, pentru dezvoltarea afacerilor etc. Fără de aceste date statistice detaliate și dezagregate pe populație, locuințe și gospodării casnice **la cel mai mic nivel administrativ-teritorial al țării** este imposibilă prognozarea și administrarea ulterioară a dezvoltării social-economice a țării și a unităților administrativ-teritoriale, precum și producerea statisticilor anuale pentru care recensămintele servesc

bază pentru actualizarea datelor privind populația, astfel fiind asigurată calitatea și actualitatea statisticilor naționale.

Rezultatele Recensământului Populației și al Locuințelor 2024 constituie **bază pentru estimările anuale ale numărului populației cu reședința obișnuită (PRO)** până la următorul recensământ, iar estimările anuale ale PRO constituie **baza estimării indicatorilor socio-economici** variați utilizați la nivel național pentru elaborarea de politici, planificare financiară, organizarea proceselor electorale, etc., dar și pentru raportarea la organisme internaționale (inclusiv ONU, FMI, etc.).

În cele din urmă, rezultatele recensământului vor fi utilizate pe larg la elaborarea politicilor social-economice ale țării, direcționate spre dezvoltarea economiei, creșterea bunăstării populației și a calității vieții, ameliorarea situației demografice, dar și a atenuării consecințelor situațiilor de criză economică, socială sau de tipul pandemiilor.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Părțile interesate în organizarea și efectuarea RPL în anul 2024 sunt:

- autoritățile administrative centrale și alte instituții,
- autoritățile publice locale,
- mediul academic,
- mediul de afaceri,
- sectorul asociativ,
- partenerii de dezvoltare a Republicii Moldova,
- cetățenii, în calitate de beneficiari finali ai RPL.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Nu au avut loc consultări.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Nu este aplicabil.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	
	<i>Hotărâre de Guvern privind organizarea și efectuarea recensământului i populației și locuințelor în anul 2024</i>		
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă	-3		
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			

activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață			
activitatea de inovare și cercetare	2		
veniturile și cheltuielile publice	-3		
cadrul instituțional al autorităților publice			
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2		
situația social-economică în anumite regiuni	2		
situația macroeconomică			
alte aspecte economice	1		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1		
nivelul de salarizare			
condițiile și organizarea muncii			
sănătatea și securitatea muncii			
formarea profesională			
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației			
nivelul sărăciei			
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	1		
diversitatea culturală și lingvistică	2		
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	1		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	1		
accesul și calitatea serviciilor medicale	1		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	1		
nivelul și calitatea educației populației	1		
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea	1		
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			

flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă	1		
intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor	2		
alte aspecte de mediu			

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹⁾ și, după caz, b²⁾, privind analiza impacturilor opțiunilor.